

Oponentní posudek na diplomovou práci

Jméno autora: Bc. Raquel Goldsteinová
Název práce: Školní psycholog ve škole s inovativním školním vzdělávacím programem
Vedoucí práce: Mgr. Et. Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.

Předložená diplomová práce si klade za cíl zmapovat pozici školního psychologa ve školách s inovativním vzdělávacím programem, ale také popsat, v čem spočívá inovativnost škol pohledem školních psychologů. Téma vítám, a to i proto, že se stále zvyšuje počet škol, které se hlásí k určitým inovacím ve vzdělávání – ať jsou zřizovány samotnými rodiči nebo právními subjekty typu Scio atd. To, co se v rámci inovativního školství osvědčuje, může se postupně také dostávat do mainstreamu, tedy do „klasických škol“. Autorka má pro téma i osobní a pracovní motivaci – sama inovativní školu absolvovala a nyní v jedné takové pracuje pod supervizí.

Práce je vystavěna tradičně – teoretická část, praktická část, diskuse, závěr, přílohy – nechybí žádná z důležitých součástí.

Teoretická část je možná méně rozsáhlá, než jak jsme zvyklí, nicméně nepovažuji to za nějaký prohřešek, neboť obsahuje součásti, které jsou důležité pro praktickou část. Autorka se postupně zabývá školní psychologií (zde pracuje převážně s tuzemskou literaturou, což je ale vzhledem k tématu pochopitelné), školními vzdělávacími programy, inovativním vzděláváním a také postavením školních psychologů v inovativních školách. V definování, jak můžeme chápat inovativnost, byly využity jak novější zdroje (po roce 2020), tak zdroje již s historickou hodnotou, např. z devadesátých let 20. století. Pokud by se autorka práce věnovala tématu i v budoucnu, považovala bych za zajímavé zmapovat vývoj obsahu pojmu „inovativnost“ ve vzdělávání. V každé historické době – můžeme např. říct, že pro naše školství by to mohly být dekády – by pravděpodobně za inovativní bylo pokládáno něco jiného. Současně ale autorka upozorňuje na Strategii vzdělávací politiky do roku 2030+, která směřuje další rozvoj ve vzdělávání k jasně vymezeným cílům. Inovativní přístupy jsou zde součástí.

Praktická část práce se opírá o kvalitativní metodologii, s cílem zjistit pohled školních psychologů na inovativnost ve vzdělávání včetně školních vzdělávacích programů, obsahů práce i vztahů ve školním prostředí (ať se žáky, tak rodiči a vedením školy), aj. Autorka si v počátku jasně stanovuje výzkumné otázky a charakterizuje sedm respondentů co by zkoumaný vzorek i jejich vidění, proč je daná škola inovativní. Velmi oceňuji, že podrobně seznamuje čtenáře s postupem, který byl uplatněn při kvalitativní tematické analýze. Autorka prakticky ukazuje, jak probíhalo kódování každého slovního vyjádření, prostřednictvím mentální mapy přibližuje sdružování kódů i hledání nadřazených kategorií – témat. Samotná témata následně detailně popisuje – vyšlo jí celkem 5 témat (kultura sdílení; dynamické vzdělávání; rozvoj – dovednosti, profesní rozvoj, duševní hygiena; inovace jako prevence; nesoulad).

Popisy témat přinášejí zajímavé podněty – někdy si ale kladu otázku, ve kterých oblastech by se lišily tradiční školy od škol v pojetí autorky inovativních. Je to otázka nad rámec diplomové práce, přesto bych žádala autorku, aby se při obhajobě pokusila vyzdvihnout právě ty specifické nálezy, které by pravděpodobně nebyly dohledány v tradičních školách.

Na s. 29 se popisují kritéria zařazení škol do vzorku (1. základní škola 2. moderní pedagogické přístupy 3. důraz na flexibilitu a individualizaci výuky 4. podpora rozvoje dovedností pro 21. století 5. podpora rozvoje měkkých dovedností 6. využívání technologií ve výuce). Autorka sice uvádí, že si školy dohledala na internetu a že podle těchto kritérií došlo k oslovení školního psychologa. Mohla by více osvětlit, co např. byly moderní pedagogické přístupy či další kritéria?

Z hlediska kontroly plagiátorství vyšla 2 % shoda s jinými dokumenty, což je možné považovat za originální práci. Studentka v závěrečné práci nedeklaruje použití nástrojů umělé inteligence, odevzdaný text je posuzován jako dílo vzniklé bez přispění AI.

Práce odpovídá kritériím kladeným na diplomové práce, doporučuji ji proto k obhajobě. Oceňuji samotné téma, dobrou rozpracovanost postupu. Naopak ale musím poukázat na občasné formální prohřešky (např. s. 36: vznikaly témata, s. 75 Školy s inovativním vzdělávacím programem svým žákům nabízeli individuální přístup, aj.).

Doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Oponentka práce

V Praze dne 17. 5. 2024